

MEGYEI KÖNYVTÁRAK FELDOLGOZÁSI CSOPORTVEZETŐINEK ÉRTEKEZLETE

1964. nov. 25-27-én rendezte meg a KMK a megyei könyvtárak feldolgozási csoportvezetőinek értekezletét, ahol a Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár is képviseltette magát. A háromnapos program a továbbképzés keretébe illeszkedett, de a tematikának megfelelően részben munkaértekezlet jellegű volt.

Előadás hangzott el a feldolgozó munka időszerű kérdéseiről; az ETO fejlesztéséről; a hírlapok és folyóiratok beszerzéséről és feldolgozásáról. Az előadásokat vita követte. A résztvevők látogatást tettek a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárában, ahol a szak-katalógust tanulmányozták.

Az előadások és a vita középpontjába az állami közművelődési könyvtárakat leginkább érintő feldolgozási kérdések kerültek.

A címléírás problémáiról csak tájékoztatás történt (1. Könyvtári Figyelő 1964. 3-4.sz. 176-182. p. Horváth Magda cikkét.) Az ETO táblázataiban bekövetkezett változások ismertetése (3-as főosztály egyes osztályaiban történt változások, a 4-es főosztály megszűnése és a Nyelvtudomány 8-as főosztályába való átkerülése stb.) élénk érdeklődést váltott ki és a vita a szakkatalógusok átszerkesztéséről és új raktári szakcsoportszámok kialakításáról folyt. Ugyanis a 400 (Nyelvészet) és 413 (Szótárak) szakcsoportszám megszűnt. Felvetődött az a kérdés is, hogy egyes tulságosan zsúfolt szakcsoportokat (pl. 621) bontani kellene, továbbá meg kell vizsgálni, hogy a szabadpolcos elhelyezés kíván-e valamilyen változtatást a raktári szakcsoportszámok tekintetében.

A kérdéssel most foglalkozik a KMK Közművelődési Könyvtárak Módszertani Osztálya. Az ÁKV által forgalomba hozott nyomtatott katalóguscédulákon előre láthatólag az év második felétől kezdik felüntetni az új szakjelzeteket és raktári szakcsoportszámokat.

Az Egyetemes Tizedes Osztályozás táblázataiban bekövetkezett változásokat Babiczky Béla összegezte (az ETO 1958-as magyar kiadá-

sának szintjéig). A kiegészítések és javítások jegyzéke a Könyvtári Figyelő mellékleteként rövidesen megjelenik.

A megyei könyvtárak katalógus-helyzetének értékelése után a megbeszélés résztvevői megállapodtak abban, hogy a katalógusok szerkesztésének színvonalát emelni kell néhány megyei könyvtárban. Első lépésként a betűrendes katalógusokat (olvasói és szolgálati) kell rendbehozni -ahol szükséges-, hogy az állománygyarapítás és az olvasószolgálati munka erős bázisai legyenek. A betűrendes katalógusok revíziójánál a melléklapok helyes megválasztásáról, a szükséges utalók elkészítéséről, az állományból kivont kiadványok összes katalóguscéduláinak kiemeléséről stb. kell gondoskodni. A szakkatalógusokat illetően a feldolgozási csoportvezetők többsége a szolgálati szakkatalógus megszüntetése mellett foglalt állást, azzal, hogy a cédulákat tovább gyűjtik, de a katalógust nem szerkesztik. (A cédulákat egy esetleg később kialakítandó tárgyszókatálógushoz teszik el.) Az olvasói szakkatalógus revízióját és a csoportalkotáson alapuló szerkesztést csak az ETO változásainak bevezetése után, illetve ezzel egyidőben végzik el a könyvtárakban.

A járási, városi (községi) könyvtárak katalógushelyzetének vizsgálata során megállapodtak a feldolgozók abban, hogy a legsürgősebb feladat (néhány megyét kivéve) az említett könyvtárak hiányzó katalógusainak pótlása, a meglévő katalógusok revíziója. Ennek alapfeltétele, hogy a raktári kártyák hiánytalan legyen mindenhol, továbbá, hogy a megyei könyvtárak fokozottabban ügyeljenek (legalább 1965. jan. 1-től) e könyvtárak nyomtatott cédula rendelkezéseire. A meglévő állomány hiányzó céduláinak pótlásáról a megbeszélésen nem született döntés.

TIZENHAT ÉV MAGYAR
MŰVÉSZETI, IRODALMI, FÖLDRAJZI ÉS TÖRTÉNELMI
TÁRGYU KÖNYVEINEK BIBLIOGRÁFIÁJA

MAGYAR KÖNYVÉSZET

1945–1960

A Magyarországon nyomtatott könyvek
szakosított jegyzéke

KÖNYVTÁR
AZ ORSZÁGOS SZÉCHÉNYI KÖNYVTÁR

IV.

MŰVÉSZETEK - IRODALOM - FÖLDRAJZ - TÖRTÉNELEM

BUDAPEST
1964

A magyar retrospektív nemzeti bibliográfiai munka fontos állomá-
sánoz érkezett: megjelent a fel-
szabadulás utáni 16 év magyar iro-
dalma összefoglalásának első darab-
ja, a 616 oldal terjedelmű 4. kö-
tet. A bibliográfia, a kurrens nem-
zeti bibliográfiában is alkalma-
zott egyszerűsített ETO csoportok
szerint osztja be anyagát. Egy szak-
csoporton belül a tételek betűrend-
ben következnek egymás után.

Címleírásai az MSZ 3424–60. sz.
szabvány alapján készültek. Ha a
mű 1945–1960 között több kiadásban
is megjelent, csak az első leírá-
sát közli, a többi kiadást pedig
a megjegyzés rovatban jelzi. A cím-
leírások minden esetben feltün-
tek az Országos Széchényi Könyv-
tár jelzetét.

A tudományos szempontból fontos
gyűjtőkötetek címleírásai után a
kötetek tartalmát is felsorolja a
bibliográfia, a szépirodalmi anto-
lógiáknál pedig a szerzők neveit
tünteti fel a címleírás alatt.

Ha egy mű tartalma több csoport-
ba is tartozik, a teljes címleírás
a legjellemzőbb csoportba kerül, a többi helyről pedig ide utalás
történik.

A sorozatokról a sorozatcím alatt is készül címleírás, felsorol-
va az ott megjelent művek címét. Az irodalmi sorozatokat a 080 szak-
csoportban függelékként adja.

A rendkívül nagyjelentőségű munka most megjelent kötete mellett
az alábbi kötetek vannak sajtó, illetve szerkesztés alatt (zárójel-
ben a várható megjelenési év):

1. Általános művek, filozófia, vallás, társadalomtudományok,
nyelvészet (1965 első félév)
2. Természettudományok, orvostudomány (1966)
3. Alkalmazott tudományok (1966)
4. Mutatók (1967)

A munka részletes ismertetésére lapunk egyik következő számában
még visszatérünk.

AZ 1964. ÉVI KÖNYVTÁRTUDOMÁNYI PÁLYÁZAT EREDMÉNYE

A Művelődésügyi Minisztérium Könyvtárosztálya 1962-ben "A könyvtártudományi kutatások 1963/65. évi programja. Pályázati felhívás" címmel kutatási tematikát tett közzé. (L. Könyvtári Figyelő. 1962. 9-10.sz.) A programban szereplő témák közül azokat a legfontosabbakat, amelyeknek kidolgozását a könyvtári elmélet és gyakorlat, valamint a könyvtárügy egészének fejlődése szempontjából elsőrendűen fontosnak ítélte meg, egyben pályázatra is kitzúzte 1963-ban, majd 1964-ben is. Az 1963. évi pályázatra érkezett hat pályamunka közül három nyert pályadíjat. (L. Könyvtári Figyelő. 1963. 5.sz. és A Könyvtáros. 1964. 1.sz.)

Az 1964. évi könyvtártudományi pályázat eredményesebb volt az 1963. évinél. A fokozottabb érdeklődés már abban is megnyilvánult, hogy a pályázatra szám szerint is több, összesen nyolc pályaművet küldtek be. Még fontosabb azonban az a tény, hogy ezek többsége témaválasztásánál fogva is jobban szolgált a pályázati felhívás célkitűzését. A pályázók élő, eleven, aktuális problémákat tárgyaló, s a fejlődő magyar könyvtárügyet, illetve annak fontos területeit elméleti és gyakorlati szempontból egyaránt segítő tanulmányokat nyújtottak be. Akad közöttük néhány olyan, amelynek tartalmi, vagy módszertani eredményei konkrét segítséget nyújthatnak a magyar könyvtárügy soron következő ötéves tervének a kidolgozásánál is.

Az Országos Könyvtárügyi és Dokumentációs Tanács Könyvtártudományi és Kiadványi Szakbizottsága a beérkezett nyolc pályamű közül az alábbi ötöt találta érdemesnek jutalmazásra:

I. díj. 5000,- Ft.: Ughy Jenő (KMK) "1000 falusi lakos és a könyv" és Tóth Béla (Bp. Fővárosi Tanács V.B. X. Oktatási Osztályának Szakfelügyeleti és Továbbképzési Csoportja) "Az irodalmi érdeklődés vizsgálata az olvasástanulás kezdő időszakában";

II. díj 3000,- Ft.: Varga Béla (Veszprém, Megyei Könyvtár) "Veszprém megye könyvtárügyének távlati telepítési és fejlesztési terve" és Urbán László (KMK) "Sztocchasztikus kapcsolatok vizsgálata a közművelődési könyvtárak statisztikájában";

III. díj. 2000,- Ft.: Szente Ferenc (KMK) "A kis lélekszámú falusi települések könyvtári ellátottsága és a fejlesztés lehetőségei."